

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ФИНАНСОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

Изготвили програмата:

.....
(Доц. д-р Л. Георгиев)

.....
(Гл. ас. д-р Н. Вълканов)

Ръководител катедра: .....
“Финанси” (Проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Целта на дисциплината е да осигури на студентите базови знания относно теорията и практиката на финансовото посредничество. Тази тематика е твърде актуална в съвременните условия, поради необходимостта от преосмисляне на институционалната структура и регулирането на финансовите системи в контекста на глобалната финансова криза от 2007-08 г.

За да изучават дисциплината е необходимо студентите да притежават знания и умения относно основните принципи на финансите (изучавани по „Въведение във финансите“), характеристиките на съвременните пари и инструментите, използвани от централните банки за провеждане на парична политика (изучавани по „Теория на парите“), правните аспекти на операциите и сделките на финансовите институции (изучавани по „Търговско и облигационно право“).

В резултат на обучението студентите придобиват знания за:

- природата на финансовите пазари и пазарните дефекти (фрикции);
- теоретичните основи на финансовото посредничество;
- структурата на финансовия сектор, моделите на неговата организация и еволюция;
- спецификите на банковото и небанково посредничество и необходимостта от взаимно допълване между тях;
- същността и типологията на финансовите кризи;
- регулирането на финансовия сектор.

Приложението на знанията и уменията се изразява в способността на студентите да:

- анализират измеренията на дефектите на финансовите пазари и тяхната еволюция;
- познават и сравняват бизнеса на различните категории банкови и небанкови финансови посредници;
- анализират факторите, влияещи върху еволюцията и съвременните промени в структурата на финансовото посредничество;
- обясняват анатомията на финансовите кризи и необходимите промени в регулирането на финансовия сектор.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на мениджърите на банки и други кредитни институции, портфейлните мениджъри на инвестиционни фондове и други институционални инвеститори, финансовите анализатори в брокерски фирми и други финансови институции, брокерите и дилъри на ценни книжа и инвестиционните консултанти, специалистите от регулаторните и надзорни агенции на финансовия сектор.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Въведение във финансовите пазари и пазарните дефекти
1.1	Природа на финансовите пазари и инструменти
1.2	Идеалната пазарна структура: теория и реалност
1.3	Дефектите на финансовите пазари и необходимостта от посредничество
2.	Теоретични основи на финансовото посредничество
2.1	Традиционни теории за посредничеството
2.2	Нови теоретични възгледи за финансовото посредничество
3.	Финансови пазари, институции и структура на финансовото посредничество
3.1	Видове финансови пазари
3.2	Природа и типология на финансовите институции
3.3	Институционална структура на финансовото посредничество
4.	Ролята на финансовата инфраструктура
4.1	Счетоводни системи и стандарти

4.2	Кредитни регистри
4.3	Рейтингови агенции
4.4	Правна система
5.	Стадии в институционалното развитие на финансовото посредничество
5.1	Обзор на стадиите
5.2	Етапи в развитието на ранните форми на финансови посредници и пазари
5.3	Алтернативни структури на финансовото посредничество
5.4	Съвременна конвергенция на алтернативните финансови структури
6.	Пазарно- и банково-ориентирани структури на финансовото посредничество
6.1	Емпирично детерминиране
6.2	Качествени параметри
6.3	Коя от двете структури е по-добра?
7.	Променящата се природа и структура на финансовото посредничество след 1990 г.
7.1	Фактори на промените
7.2	Институционалните промени в периода 1990 – 2000 г.
7.3	Началото на ХХI-ви век и феноменът „финансиализация” на икономиките
8.	Банково посредничество
8.1	Специфика на банковото посредничество
8.2	Информация и банково посредничество
8.3	Процесът на секюритизация и промените в банковото посредничество
9.	Инвестиционно посредничество на капиталовите пазари
9.1	Инвестиционно банкиране и инвестиционни банкови фирми
9.2	Брокерски фирми и индустрия на брокерските услуги на дребно
9.3	Инвестиране на капиталовите пазари чрез брокерски заеми
10.	Фондови борси
10.1	Фондовите борси като пазарни посредници
10.2	Системи за борсова търговия
10.3	Конкурентни пазарни структури
10.4	Съвременни предизвикателства и промени в борсовата индустрия
11.	Посредничество на институционалните инвеститори I
11.1	Институционалните инвеститори в контекста на съвременната финансова архитектура
11.2	Застрахователни компании
11.3	Частни пенсионни фондове
12.	Посредничество на институционалните инвеститори II
12.1	Природа на бизнеса на инвестиционните компании и типология на инвестиционните фондове
12.2	Взаимни фондове на паричния пазар и банки: сравнителни характеристики
12.3	Хедж фондове
12.4	Фондове за дялови инвестиции и рисков капитал
13.	Финансови кризи
13.1	Природа на финансовите кризи
13.2	„Лицата” на финансовите кризи
13.3	Теоретични обяснения на финансовите кризи
13.4	Глобалната финансова криза от 2007-08 г.
14.	Регулиране и надзор на финансовия сектор
14.1	Основи на финансовото регулиране
14.2	За необходимостта от нова визия за финансовото регулиране и надзор
14.3	Регулиране на микро и макроравнище
14.4	Характеристики на макропруденциалното регулиране
15.	Наднационални институции за финансово регулиране и надзор
15.1	Глобални стандарти на съвременната регулаторна рамка
15.2	Базелски комитет за банков надзор (BCBS)
15.3	Международна организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO)
15.4	Международна асоциация на застрахователните надзорни органи (IAIS)
15.5	Съвет за финансова стабилност (FSB)

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Учебни ресурси. За подготовката по дисциплината студентите могат да ползват: електронен учебник по дисциплината; електронно учебно помагало по дисциплината; мултимедийна презентация на PowerPoint по темите от програмата.

Учебни дейности. Обучението по дисциплината включва уроци по всяка тема, както и обратна връзка със студентите чрез форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	1	80
Общо за семестриален контрол:		1	80
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	145
Общо за сесиен контрол:		1	145
Общо за всички форми на контрол:		2	225

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Н. Вълканов. *Финансово посредничество* (електронен учебник за дистанционно обучение). ИУ - Варна.
2. Георгиев, Л., Н. Вълканов. *Финансово посредничество* (електронно учебно помагало за дистанционно обучение). ИУ - Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Мишкин, Фр. С. *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. Изд. "Изток-Запад", С., 2014.
2. Рубини, Н., Ст. Мим. *Кризисна икономика. Основен курс за бъдещето на финансите*. ИК „Сиела”, С., 2011.
3. Стиллиц, Дж. *Свободното падане. (Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея)*. ИК „ИнфоДАР”, С., 2010.
4. Greenbaum, St. I., A. V. Thakor. *Contemporary Financial Intermediation*. Second Edition, Academic Press Publishing, 2007.
5. Heffernan, Sh. *Modern Banking*. John Wiley & Sons, Ltd, 2005.